

29.03.2022 r.

BP.5132.135.2022

2022.103435.AGG

W. Z.

**Decyzja nr 60/2022/BP
Prezesa
Narodowego Funduszu Zdrowia**

Na podstawie 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, oraz art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2021 r. poz. 162, z późn.zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez W. Z., KRS: ..., NIP: ..., zwanym dalej „Wnioskodawcą” o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

uznają za prawidłowe stanowisko wnioskodawcy zawarte we wniosku

Uzasadnienie

W dniu 8 marca 2022 r. W. Z. złożyła wniosek o wydanie pisemnej interpretacji w indywidualnej sprawie na podstawie art. 34 ust. 1 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 109a ust. 1 ustawy o świadczeniach. Wnioskodawca przedstawił stan faktyczny wskazując, że spółka: W. Z. spółka komandytowa z siedzibą w ... jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla ... – ... XI Wydział Gospodarczy KRS pod numerem KRS ....

Wspólnikami spółki są:

- 1) W. Z. jako komplementariusz
- 2) spółka W. Z. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w ... (KRS ...) jako komandytariusz.

Umowa spółki w § 7 ust. 3 przewiduje, że komplementariusz może pobierać wynagrodzenie za prowadzenie spraw spółki. Wysokość tego wynagrodzenia będzie ustalana uchwałą wspólników. Pomiędzy Spółką a Komplementariuszem nie została zawarta żadna dodatkowa umowa (o pracę, zlecenia czy o świadczenie usług) dotycząca prowadzenia spraw Spółki.

W tak wskazanym i opisanym stanie faktycznym, przedsiębiorca postawił pytanie:

Czy od wynagrodzenia otrzymanego przez komplementariusza za prowadzenie spraw spółki przyznane na podstawie umowy spółki i uchwały wspólników należy odprowadzać obowiązkowe składki na ubezpieczenie zdrowotne?

Zdaniem Wnioskodawcy, wynagrodzenie otrzymywane przez komplementariusza za prowadzenie spraw spółki przyznane na podstawie umowy spółki i uchwały wspólników nie stanowi dodatkowego tytułu do odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne – ponad składki przewidziane dla wspólników spółek komandytowych związane z samym ich statusem. Jako uzasadnienie stanowiska wskazano, że zgodnie z art. 102 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1526 ze zm.) – dalej „KSH”, spółka komandytowa jest spółką osobową mającą na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona. Artykuł 117 KSH, stanowi, że spółkę komandytową reprezentują komplementariusze, których z mocy umowy spółki albo prawomocnego orzeczenia sądu nie pozbawiono prawa reprezentowania spółki. Prowadzenie spraw spółki powierzone jest tylko komplementariuszom (art. 121 KSH). Co do zasady każdy komplementariusz ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki (art. 103 w zw. z art. 39 § 1 KSH). Prawo reprezentacji spółki komandytowej oznacza kompetencję do składania oświadczeń woli i dokonywania czynności prawnych w stosunkach zewnętrznych ze skutkiem dla spółki (np. zawarcie umowy sprzedaży lub wypowiedzenie najmu). Prowadzenie spraw spółki polega natomiast na dokonywaniu czynności faktycznych lub prawnych mających na względzie realizację celów spółki (np. prowadzenie korespondencji, sporządzanie bilansu, podejmowanie decyzji związanych z kierowaniem bieżącą działalnością przedsiębiorstwa itp.) (por. S, Sołtysiński, Komentarz do art. 29 i 39 KSH, (w:) S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja. Kodeks spółek handlowych. Tom 1. Przepisy ogólne. Spółki osobowe. Komentarz do artykułów 1-150, Legalis/el.). Co do zasady, za prowadzenie spraw spółki wspólnikowi nie przysługuje wynagrodzenie (art. 46 KSH w zw. z art. 103 KSH). Jest to jednak regulacja o charakterze dyspozytywnym, co oznacza, że w umowie spółki można zastrzec prawo do wynagrodzenia dla wspólnika prowadzącego sprawę spółki. W art. 46 KSH, zagadnienie wynagrodzenia za podejmowane czynności odniesiono tylko do zarządzania spółką, nie zaś do czynności reprezentacyjnych.

W art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach, wskazany został krąg osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Katalog ten ma charakter zamknięty. Oznacza to, że osoba, której cechy podmiotu ubezpieczenia zdrowotnego zostały określone w tym przepisie, zostaje objęta tymi ubezpieczeniami i staje się stroną stosunku ubezpieczeniowego. Wylczenie to jest wyczerpujące i ma charakter zamknięty. Oznacza to, że tytuł prawny do otrzymania wynagrodzenia, który w powyższym przepisie nie został wymieniony, nie stanowi samodzielnej podstawy do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego.

Z kolei art. 82 ust. 1 ustawy o świadczeniach stanowi, że składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie. W konsekwencji, jeżeli ubezpieczony uzyskuje przychody z tytułu stosunku pracy i z tytułu pozarolniczej działalności, składka na ubezpieczenie zdrowotne ma obowiązek opłacać z każdego z tych tytułów. Jednocześnie, jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności w rozumieniu ustawy o świadczeniach, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności (art. 82 ust. 3 ustawy o świadczeniach).

Ponadto, jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej spółki w ramach tego samego rodzaju działalności w rozumieniu ustawy o świadczeniach, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki (art. 82 ust. 5 ustawy o świadczeniach). Rodzajami działalności w rozumieniu ustawy o świadczeniach są:

- 1) działalność gospodarcza prowadzona w formie spółki cywilnej;
- 2) działalność gospodarcza prowadzona w formie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 3) działalność gospodarcza prowadzona w formie spółki jawnej;
- 4) działalność gospodarcza prowadzona w formie spółki komandytowej;
- 5) działalność gospodarcza prowadzona w formie spółki partnerskiej.

W konsekwencji powyższego, samo posiadanie statusu wspólnika spółki komandytowej stanowi tytuł do podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Jednocześnie, w świetle katalogu wskazanego w art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach, pobieranie wynagrodzenia za prowadzenie spraw spółki przyznanego na podstawie umowy spółki komandytowej oraz uchwały wspólników, nie stanowi samoistnego tytułu, z którego wynikałby obowiązek w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego. Co więcej, w ustawie o świadczeniach, nie ma takiego przepisu, który nakazywałby oskładkowanie innych tytułów prawnych do wypłaty wynagrodzenia (poza obligacyjny jak np. umowa o pracę bądź umowa cywilnoprawna) w przypadku ich zbiegu z tytułem, który obligatoryjnie tym obowiązkom podlega. Odmienne stanowisko byłoby nie do pogodzenia z regułami wykładni językowej i zupełnie nieuzasadnione w świetle wykładni funkcjonalnej i systemowej przepisów ustawy o świadczeniach. Należy bowiem podkreślić, że prowadzenie spraw spółki komandytowej następuje na podstawie nawiązania stosunku wewnętrznego o charakterze organizacyjnym i jest to wystarczające, ponieważ komplementariusz, aby prowadzić sprawy spółki komandytowej i otrzymywać z tego tytułu wynagrodzenie nie musi być zatrudniony na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia czy innej umowy cywilnoprawnej, do której stosuje się przepisy o zleceniu. Za powyższym przemawia również odmienny zakres wykonywanych czynności komplementariusza w zakresie reprezentacji oraz prowadzenia spraw spółki, które przedmiotowo się nie pokrywają.

Wnioskodawca wskazał zatem, że w sytuacji gdy wypłata wynagrodzenia komplementariuszowi wynika wyłącznie z uchwały wspólników oraz umowy spółki i spółka nie zawarła z komplementariuszem umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej, to otrzymywanie takiego wynagrodzenia nie stanowi odrębnego tytułu do podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Logiczny jest więc wniosek, że w takiej sytuacji ani spółka, ani komplementariusz, nie będą zobowiązani do odprowadzania z tego tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Wnioskodawca wskazał, że w dniu 1 stycznia 2022 roku weszły w życie przepisy ustawy z dnia 21 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2105) – dalej „Polski Ład”, które w istotny sposób zmieniają zasady wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne wśród osób prowadzących działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 81 ust. 2za ustawy o świadczeniach, (wprowadzonym do tej ustawy na mocy art. 15 pkt 6 Polskiego Ładu) w zw. z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 423 ze zm.) – dalej „ustawa o ubezpieczeniu”, w przypadku wspólników spółki komandytowej składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku

poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie za czwarty kwartał 2021 roku wynosiło 6221,04 zł, a zatem składka na ubezpieczenie zdrowotne wspólnika spółki komandytowej obliczona w wysokości 9% od ww. kwoty wynosi 559,89 zł.

Wnioskodawca stwierdził, że również w przepisach Polskiego Ładu nie rozszerzono katalogu źródeł przychodu stanowiącego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego. To z kolei oznacza, że również na gruncie przepisów ustawy o świadczeniach, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 roku wynagrodzenie otrzymywane przez komplementariusza za prowadzenie spraw spółki komandytowej nie będzie stanowić odrębnego tytułu do podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Reasumując wnioskodawca stwierdził, że prowadzenie spraw spółki komandytowej odbywające się wyłącznie w oparciu o umowę spółki i uchwałę wspólników (bez zawarcia umowy o pracę, umowy zlecenia czy umowy o świadczenie usług) nie będzie się wiązało się z obowiązkiem opłacania przez komplementariusza składek na ubezpieczenie zdrowotne – ponad składki związane z samym statusem wspólnika spółki komandytowej.

Wnioskodawca jako wniosek końcowy wskazał, że jego zdaniem - wynagrodzenie otrzymywane przez komplementariusza za prowadzenie spraw spółki przyznane na podstawie umowy spółki i uchwały wspólników nie stanowi tytułu do podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu - ponad tytuł związany z samym statusem wspólnika spółki komandytowej.

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach, Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawa przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym

rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W ocenie Prezesa Funduszu stanowisko Przedsiębiorcy jest prawidłowe.

Stosownie do treści art. 82 ust. 1 ustawy o świadczeniach, w przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub przepisów o ubezpieczeniach społecznych lub ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zgodnie z art. 5 ust. 21 ustawy o świadczeniach, za osobę prowadzącą działalność pozarolniczą uważa się osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy o ubezpieczeniach.

Stosownie do art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniach, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej. Wobec powyższego, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o ubezpieczeniach, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Powyższe implikuje okoliczność, iż na gruncie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach, wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej, jest uważany za osobę prowadzącą działalność pozarolniczą na potrzeby ustalenia podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

W konkluzji, wobec faktu, iż komplementariusz (jako wspólnik spółki komandytowej), zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o ubezpieczeniach, uznawany jest za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, objęty jest obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu działalności pozarolniczej, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach. Otrzymywanie przez komplementariusza wynagrodzenia z tytułu wykonywania czynności nierozdzielnie związanych ze statusem wspólnika nie wpływa na przywołane reguły podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

W myśl definicji legalnej ustanowionej w art. 102 KSH, spółką komandytową jest spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona.

Na zasadzie art. 103 § 1 KSH, w sprawach nieuregulowanych w niniejszym dziale do spółki komandytowej stosuje się odpowiednio przepisy o spółce jawnej, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zgodnie z przepisem art. 39 § 1 KSH w zw. z art. 103 KSH, co do zasady, każdy wspólnik spółki ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki, a prawo to jest prawem osobistym, członkowskim o charakterze obligacyjno-organizacyjnym, a w związku z tym nie może być przedmiotem rozporządzenia.

Zasadą wynikającą z art. 46 KSH jest okoliczność, iż za prowadzenie spraw spółki, w zakresie o jakim mowa w art. 39-40 KSH wspólnik nie otrzymuje wynagrodzenia. Przytoczony przepis ma charakter dyspozytywny, a jego modyfikacja następuje w umowie spółki, statuującej stosunek korporacyjny (vide – art. 37 KSH). Wobec powyższego, komplementariusza prowadzącego sprawy spółki nie łączy ze spółką żaden stosunek cywilnoprawny skutkujący wzajemnością świadczonych usług, ale stosunek właścicielski, natomiast wypłacone wynagrodzenie jest pochodną tegoż stosunku i wykonywanych na jego podstawie czynności (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 11 września 2013 r. o sygn. akt III SA/GI 1407/13).

Okoliczność, iż komplementariusz pobiera wynagrodzenie za prowadzenie spraw spółki, w wysokości ustalonej chwałą wspólników nie stanowi zatem dodatkowego, samodzielnego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o jakim mowa w art. 82 ustawy o świadczeniach.

Należy jednak zastrzec, iż obowiązek wykonywania czynności związanych z prowadzeniem spraw spółki dotyczący wspólnika spółki może wynikać bezpośrednio z przepisów KSH, lecz pozycja wspólnika, może być także ukształtowana - stosownie do łączących się z tą funkcją kompetencji, uprawnień i obowiązków przewidzianych albo w umowie spółki, albo w umowie stron, zgodnie z zasadą wolności umów - na podstawie umowy zlecenia (za wynagrodzeniem lub bez wynagrodzenia – art. 45 KSH w zw. z art. 735 § 1 KC).

Ocena, czy stosunek prawny łączący komplementariusza ze spółką ogranicza się wyłącznie do więzi ukształtowanej przez przepisy prawa handlowego, czy obok elementów wynikających z tych przepisów zawiera również cechy charakterystyczne dla innego stosunku prawnego, wynikać musi z analizy składanych przez strony oświadczeń woli i działań podejmowanych w ich wyniku.

Pouczenie

Od niniejszego postanowienia stronie przysługuje:

1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania postanowienia, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo

2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 7 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo

3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami

administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.